

Νέο σύστημα εφημεριών Ε.Σ.Υ. στη Θεσσαλονίκη

Στρατής Πλωμαρίτης
Γιατρός Ε.Σ.Υ.

Διάβασα με μεγάλη προσοχή «το Θέμα» του τελευταίου τεύχους των «Ιατρικών Θεμάτων» που αναφέρεται στο νέο σύστημα εφημεριών των νοσοκομείων της πόλης μας.

Ας μου επιτραπεί να καταθέσω μια άποψη μιας και είμαι από εκείνους που παρακολούθησαν την παρέμβαση αυτή από τη στιγμή που ως σκέψη ακόμα άρχισε να συζητείται από τη μεριά του Υπουργείου. Και θέλω να δηλώσω ότι είμαι από αυτούς που του άσκησαν κριτική και συνεχίζουν να του ασκούν μέχρι και σήμερα. Να πούμε επίσης από την αρχή ότι το σύστημα τέθηκε σε εφαρμογή στη Θεσσαλονίκη χωρίς υπουργική απόφαση και Φ.Ε.Κ. όπως έγινε στην περίπτωση της Αθήνας με μια κοινή απόφαση των δύο επικεφαλής των Π.Ε.Σ.Υ.Π. το 2005.

Για να αξιολογήσουμε μια παρέμβαση που επιχειρήθηκε αν είναι επιτυχημένη ή όχι πρέπει να εξετάσουμε εάν έδωσε λύσεις στα προβλήματα που την προκάλεσαν. Και η αλλαγή του συστήματος εφημεριών έγινε, όπως κατά κόρον διαπιστώθηκε τότε:

α) Για την εξαφάνιση των ράντζων από τα νοσοκομεία και

β) Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

Όσον αφορά λοιπόν τα ράντζα δεν έφυγαν από τα νοσοκομεία ως ένα γεγονός που εκφράζει τη νοσηλεία μεγαλύτερου αριθμού ασθενών από τον αριθμό των ανεπτυγμένων κρεβατιών. Απλά αντικαταστάθηκαν από τις λεγόμενες «κλίνες φιλοξενίας». Οι ασθενείς δηλαδή των κλινικών που γεμίζουν τα κρεβάτια τους, φιλοξενούνται σε άδεια κρεβάτια άλλων κλινικών. Και τούτο βέβαια ακούγεται και είναι, ως έναν βαθμό, λογικό, εφόσον όμως οι ασθενείς φιλοξενούνται σε διπλανάς κλινικές του ίδιου ορόφου. Όταν όμως οι ασθενείς φιλοξενούνται σε άλλον όροφο ή σε άλλο κτίριο του νοσοκομείου, όπως συμβαίνει σήμερα,

τι γίνεται τότε; Ποιος παρακολουθεί αυτούς τους ασθενείς; Ποιο νοσηλευτικό προσωπικό τους παρέχει νοσηλεία; Είναι παραδεχτό να νοσηλεύονται μικρά παιδιά σε τμήμα ενηλίκων;

Και εν πάση περιπτώσει, είναι προτιμότερο να φιλοξενηθεί ο ασθενής στην κλινική που έχει την ευθύνη του και σε ράντζο ή σε ένα κρεβάτι μακριά; Ας δώσει την απάντηση ο καθένας μόνος του.

Όσον δε αφορά την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών ούτε λόγος να γίνεται. Τα νοσοκομεία εμφανίζουν την ίδια αποκρουστική και απωθητική εικόνα και σήμερα και η ταλαιπωρία των πολιτών είναι ίδια γιατί οι λόγοι που γεννούν αυτά τα προβλήματα είναι οι τεράστιες ελλείψεις σε ιατρικό αλλά κυρίως σε νοσηλευτικό και βοηθητικό προσωπικό και η παντελής έλλειψη πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, η οποία οδηγεί όλους τους πολίτες στο νοσοκομείο για οποιοδήποτε πρόβλημα υγείας. Και για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων δεν έχει γίνει απολύτως τίποτε. Και αξίζει εδώ να καταγραφεί ότι το 70% των προσερχόμενων στα εφημερεύοντα νοσοκομεία δεν χρειάζεται να πάει στο νοσοκομείο.

Μιλώντας τώρα για τις εφημερίες των νοσοκομείων πρέπει να πούμε ότι απαραίτητη προϋπόθεση του όποιου συστήματος εφημέρευσης είναι η ύπαρξη Τμήματος Επείγοντων Περιστατικών (Τ.Ε.Π.) και αναλύεται αυτό διεξοδικά και εμπεριστατωμένα από τους συγγραφείς «του Θέματος». Τ.Ε.Π. που α) στελεχώνονται από μόνιμο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, που εργάζεται αποκλειστικά στα Τ.Ε.Π. και επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες του τμήματος και τις ανάγκες του προσωπικού και β) διαθέτουν τον απαραίτητο σύγχρονο εξοπλισμό.

Ποιο νοσοκομείο διαθέτει τέτοιο Τ.Ε.Π.;

Δυστυχώς η απάντηση είναι ΚΑΝΕΝΑ! Ως κτιριακή υποδομή υπάρχει Τ.Ε.Π. στο Ν. «Παπαγε-

ωργίου» και στο Ν. «Παπανικολάου». Υπάρχει βέβαια, ας το αναφέρουμε, και η περίπτωση του «Ιπποκράτειου» το οποίο απέκτησε Τ.Ε.Π. για τις ανάγκες των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, αλλά λόγω κατασκευαστικής αστοχίας δεν είναι δυνατή η προσέγγιση σε αυτό των ασθενοφόρων και έτσι το τμήμα αυτό δεν κατέστη δυνατόν να χρησιμοποιηθεί μέχρι σήμερα. Ας είμαστε όμως αισιόδοξοι και ας ελπίζουμε ότι όταν με το καλό η πόλη μας αναλάβει τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2036, όπως οραματίζεται ο Δήμαρχός μας, το Τ.Ε.Π. του «Ιπποκράτειου» θα παραδοθεί στους πολίτες και στο παγκόσμιο ολυμπιακό κίνημα και όλοι μας θα νιώσουμε χαρά, συγκίνηση και εθνική υπερηφάνεια.

Μέχρι τότε όμως είμαστε υποχρεωμένοι να δεχτούμε ότι κανένα νοσοκομείο της πόλης μας δεν διαθέτει Τ.Ε.Π. Οι εφημερίες γίνονται εκεί που γίνονταν εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Σε ό,τι αφορά δε το προσωπικό να πούμε ότι τα Τ.Ε.Π. λειτουργούν με το προσωπικό των κλινικών των νοσοκομείων.

Οι κλινικές δηλαδή των νοσοκομείων με τις τόσες ελλείψεις σε ιατρικό αλλά κυρίως σε νοσηλευτικό προσωπικό, καλύπτουν και τις ανάγκες λειτουργίας των Τ.Ε.Π. με αποτέλεσμα να επιδεινώνεται ακόμη περισσότερο η ήδη άσχημη κατάσταση τους από άποψη προσωπικού.

Ένα άλλο «επίτευγμα» του νέου τρόπου εφημερίας των νοσοκομείων είναι και ο τρόπος με τον οποίο επιμέρισε το βάρος των εφημεριών της πόλης ανάμεσα στα διάφορα νοσοκομεία.

Έτσι βλέπουμε ένα μικρό νοσοκομείο, π.χ., «Άγιος Παύλος» με 200 ανεπτυγμένα κρεβάτια, μια παθολογική κλινική των 25 κρεβατιών με 6 επιμελητές και 8 ειδικευόμενους, μια χειρουργική κλινική των 30 κρεβατιών με 4 επιμελητές και 6 ειδικευόμενους, χωρίς αξονικό τομογράφο, χωρίς υποστήριξη από άλλες ειδικότητες, να κάνει τις ίδιες εφημερίες, 7-8 γενικές και 10 πρωινά, όσες κάνει δηλαδή και ένα μεγάλο νοσοκομείο, π.χ., το «Ιπποκράτειο» που διαθέτει 1.000 κρεβάτια ανεπτυγμένα, 4 παθολογικές κλινικές, 2 ή 3 χειρουργικές κλινικές, 2 ακτινολογικά εργαστήρια με αξονικούς και μαγνήτη, με υποστήριξη από όλες τις ειδικότητες και εξειδικεύσεις. Κάτι ανάλογο συμβαίνει και με τα υπόλοιπα μικρά και μεγάλα νοσοκομεία της πόλης μας.

Η ίδια προκρούστεια λογική χαρακτηρίζει την κατανομή των βαρών της εφημερίας σε όλα τα

νοσοκομεία. Και είναι αυτή η λογική που μετέτρεψε τα μικρά νοσοκομεία σε κέντρα υγείας αστικού τύπου, έχει φθάσει τη λειτουργία τους σε οριακό σημείο και πρέπει να πούμε ότι λειτουργούν σε συνθήκες που οικοδομούν τα λάθη.

Κωδικοποιώντας τις επιπτώσεις του νέου τρόπου εφημερίας των νοσοκομείων της πόλης μας θα λέγαμε ότι:

1ον. Μετατόπισε τα βάρη της εφημερίας από τα μεγάλα νοσοκομεία στα μικρά, από τα πολλά κρεβάτια στα λίγα, από το περισσότερο προσωπικό στο λιγότερο, από τα εξοπλισμένα νοσοκομεία στα τελείως αδύναμα να ανταποκριθούν στις ανάγκες της εφημερίας και τη διαχείριση του βάρους και επείγοντος περιστατικού.

2ον. Μετέτρεψε τα μικρά νοσοκομεία σε Κ.Υ. αστικού τύπου, αλλά για να είμαστε δίκαιοι και να μην αδικήσουμε τους εμπνευστές του, πρόκειται για αναβαθμισμένα Κ.Υ., δεδομένου ότι διαθέτουν Μ.Ε.Θ. και ας μην διαθέτουν αξονικό.

3ον. Ελάττωσε τις εφημερίες των μεγάλων νοσοκομείων και με την καθημερινή πρωινή λειτουργία έδωσε τη δυνατότητα στους γιατρούς που κάνουν ιατρείο νόμιμο ή παράνομο να διαχειρίζονται με καλύτερο τρόπο την πελατεία τους.

4ον. Εντατικοποίησε την εργασία στα νοσοκομεία, ιδίως τα μικρά. Το γεγονός δε αυτό, σε συνδυασμό με τις μεγάλες ελλείψεις σε προσωπικό, οδηγεί τους εργαζόμενους στην εξόντωση.

5ον. Έφερε την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας μέσα στα νοσοκομεία αντί να τα απαλλάξει, όπως είναι το σωστό, από αυτή δημιουργώντας τις ανάλογες εξωνοσοκομειακές δομές (Κ.Υ. αστικού τύπου, οικογενειακός γιατρός, γιατροί εργασίας κ.λπ.).

6ον. Χτύπησε τον θεσμό των τακτικών εξωτερικών ιατρείων με ραντεβού.

Όποιος ζητήσει ραντεβού και του φανεί μεγάλος ο χρόνος αναμονής, κατεβάζει το ακουστικό και κατευθύνεται στο πλησιέστερο πρωινάδικο, για να χρησιμοποιήσουμε και τη σχετική ορολογία.

Ένας σεβαστός δε αριθμός από τους προσερχόμενους στα πρωινά ιατρεία, αφού εξεταστούν και υποβληθούν και σε έναν στοιχειώδη εργαστηριακό έλεγχο, αποστέλλονται στη συνέχεια για ραντεβού στα τακτικά ιατρεία. Εδώ ισχύει αυτό που λέμε «κόσμος πάει και έρχεται».

7ον. Προκάλεσε αύξηση της ζήτησης υπηρε-

σιών υγείας. Αυτό προκύπτει εάν προσθέσουμε σε αυτούς που προσέρχονται στην απογευματινή εφημερία και όσους προσέρχονται στην πρωινή εφημερία. Επίσης αυτό προκύπτει εάν συγκρίνουμε το κόστος λειτουργίας των ιατρείων της εφημερίας πριν από την εφαρμογή του νέου συστήματος με το αντίστοιχο κόστος μετά την εφαρμογή του.

Έχει εκτιναχθεί κυριολεκτικά στα ύψη. Και η αυξημένη αυτή ζήτηση προέκυψε χωρίς, απ' όσο τουλάχιστον ξέρω, να πέσει κάποια επιδημία, ένας λοιμός, ένας σεισμός, ένας καταποντισμός, κάτι τέλος πάντων για να τη δικαιολογήσει.

Κλείνω λέγοντας ότι το νέο σύστημα εφημερίας των νοσοκομείων της πόλης μας απέτυχε οι-

κτρά, και ειλικρινά δεν επιχαίρω για τούτο. Δεν έλυσε προβλήματα, αντιθέτως δημιούργησε καινούρια και τα πρόσθεσε στα ήδη υπάρχοντα.

Σίγουρα το προηγούμενο σύστημα είχε προβλήματα και απαιτούσε παρεμβάσεις. Όχι όμως αυτές που έγιναν.

Είναι καιρός να ανοίξουμε πάλι τον διάλογο και να αναζητήσουμε λύσεις στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα νοσοκομεία, με καθαρό μυαλό και συγκροτημένη σκέψη, χωρίς εμμονές, χωρίς φανατισμούς, χωρίς ιδεοληψίες και κυρίως χωρίς διάθεση ρεβανσισμού.

Λύσεις υπάρχουν και δεν έχουμε παρά να τις αναζητήσουμε.

